

CVO-breed examenreglement 2025-2026

CVO Noord- en West-Fryslân

Opdrachtgever: College Van Bestuur
Status: Definitief
Datum instemming/goedkeuring: 27 mei 2025
Vastgesteld d.d.: 28 mei 2025

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân:

Inhoudsopgave

1 Algemene bepalingen.....	3
Artikel 1 Begripsbepalingen.....	3
Artikel 2 Examenreglement (art. 2.60 WVO 2020).....	4
Artikel 3 Toelating tot het afleggen van het examen (art. 2.51 WVO 2020).....	4
Artikel 4 Afnemen examen (art. 2.51, 2.51a en 2.60d WVO 2020).....	4
Artikel 5 Examenprogramma (art. 2.54 WVO 2020)	4
Artikel 6 Indeling eindexamen (art. 2.53 WVO 2020).....	5
Artikel 7 Mogelijkheden vakkenkeuze (art. 2.53 WVO 2020).....	5
Artikel 8 Onregelmatigheden (art. 2.61 WVO 2020 en art. 3.58 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	5
Artikel 9 Procedure voor het indienen beroep (art. 2.63 en 2.64 WVO 2020 en 3.59 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	6
2 Examencommissie	6
Artikel 10 Samenstelling examencommissie (art. 2.60d WVO 2020)	6
Artikel 11 Taken en bevoegdheden examencommissie (art. 2.60e WVO 2020)	7
3 Centraal examen	7
Artikel 12 Tijdvakken en examendata (art. 2.56 WVO 2020).....	7
Artikel 13 Centraal examen in eerder leerjaar (art. 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	7
Artikel 14 Verhinderung deelname centraal examen (art. 3.29 en 3.30 Uitvoeringsbesluit WVO 2020) .	8
Artikel 15 Regels bij het centraal examen (art. 3.20 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	8
Artikel 16 Bewaren examenwerk (3.31 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	9
Artikel 17 Inzage examenwerk en herziening (art. 3.25 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	9
4 Uitslag, herkansing en diplomering	10
Artikel 18 Bepaling eindcijfer eindexamen (art. 3.32 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	10
Artikel 19 Vaststelling uitslag (art. 3.33 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	10
Artikel 20 Uitslag vmbo (art. 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	10
Artikel 21 Uitslag havo en vwo (art. 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	11
Artikel 22 Bekendmaking uitslag (art. 3.34 en 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	12
Artikel 23 Herkansing centraal examen (art. 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	12
Artikel 24 Diploma en cijferlijst (art. 2.58 WVO 2020 en art. 3.40 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	12
Artikel 25 Certificaat en cijferlijst (art. 2.58 WVO 2020)	12
Artikel 26 Cum laude regeling (art. 3.47 en 3.48 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	13
Paragraaf 5 Overige bepalingen	13
Artikel 27 Afwijking wijze van examinering (art. 3.54 en 3.55 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	13
Artikel 28 Spreiding voltooiing examen (art. 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	14
Artikel 29 Examen op een hoger niveau en terugvaloptie (art. 3.37 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)....	14
Paragraaf 6 Schoolexamen	15

Artikel 30 Programma van toetsing en afsluiting (art. 2.60a WVO 2020)	15
Artikel 31 Vaststelling en wijziging Programma van toetsing en afsluiting (art. 2.60b en 2.60c WVO 2020).....	15
Artikel 32 Inrichting schoolexamen (art. 2.51 en 2.60 WVO 2020 en art. 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	16
Artikel 33 Regels bij het schoolexamen en verhindering (art. 3.20, 3.29 en 3.30 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	16
Artikel 34 Beoordeling schoolexamen en mededeling beoordeling (art. 2.55a WVO 2020 en art. 3.13, 3.14 en 3.15 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	16
Artikel 35 Inzage schoolexamen en herziening.....	17
Artikel 36 Herkansing (art. 2.60 WVO en 3.16 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).....	17
Artikel 37 Ontheffing /vrijstelling (art. 2.33 WVO 2020 en 2.14 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	17
Artikel 38 Maatwerk	18
Paragraaf 7 Slotbepalingen	18
Artikel 39 Onvoorziene omstandigheden	18
Artikel 40 Vaststelling en inwerkingtreding.....	18
BIJLAGEN	19
Bijlage A: Toegestane hulpmiddelen school- of centraal examen en passend examineren.....	19
1. Toegestane hulpmiddelen schoolexamen.....	19
2. Toegestane hulpmiddelen centraal examen	19
3. Passend examineren.....	19
Bijlage B: specifieke bijlage waarin is opgenomen	19

1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Bevoegd gezag: de vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân Fryslân, vertegenwoordigd door het College van Bestuur;
- b. CvTE (College van Toetsen en Examens) zelfstandig college dat verantwoordelijk is voor de centrale examens in het Voortgezet Onderwijs;
- c. Centraal examen (CE) het examen dat plaatsvindt volgens de door het CvTE vastgestelde en genormeerde voorschriften;
- d. Commissie van beroep de commissie waar de kandidaat in beroep kan gaan tegen een beslissing van de directeur/rector;
- e. Combinatiecijfer havo/vwo het rekenkundige gemiddelde van de eindcijfers voor in ieder geval de vakken maatschappijleer en het profielwerkstuk; eventuele aanvullingen zijn weergegeven in de schoolspecifieke bijlage;
- f. Combinatiecijfer vmbo-gl het gemiddelde cijfer van het profielvak én de keuzevakken;
- g. Combinatiecijfer vmbo-bb/kb: het gemiddelde cijfer van de beroepsgerichte keuzevakken;
- h. CSPE centraal schriftelijk en praktisch eindexamen in een profielvak voor de beroepsgerichte programma's in het vmbo;
- i. CPE centraal praktisch examen beeldende vakken;
- j. Examen het geheel van schoolexamen (SE) en centraal examen (CE);
- k. Examencommissie de commissie die tot taak heeft om de kwaliteit van de schoolexaminering te borgen;
- l. Examinator degene die belast is met het afnemen van het examen en de correctie/beoordeling van het gemaakte examenwerk in een bepaald vak;
- m. Examenjaren de jaren waarin het (school)examen wordt afgenomen, voor vmbo vanaf klas 3 en bij havo en vwo vanaf klas 4 tot en met het eindexamenjaar;
- n. Examensecretaris de door de directeur/rector uit het personeel van de school aangewezen persoon die samen met de directeur/rector verantwoordelijk is voor de organisatie en het goed verloop van het examen;
- o. Examendossier het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals vastgelegd in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA);
- p. Tweede corrector degene die het centraal examen van een vak na de examinerator opnieuw corrigeert en beoordeelt, bij digitale examens geldt deze volgtijdelijkheid niet;
- q. Handelingsdeel een deel van het schoolexamen, waarbij een (kleinere of grotere) opdracht moet worden gemaakt die tenminste met een voldoende dient te worden beoordeeld;
- r. Kandidaat eenieder (hij/zij/hen) die door de directeur/rector tot het (deel)eindexamen is toegelaten;
- s. Minister de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs;
- t. Onregelmatigheid het niet voldoen aan de voorschriften die gelden voor het examen, waaronder mede begrepen het plegen van fraude;
- u. Profielwerkstuk het werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betreffende profiel;
- v. Programma van toetsing het overzicht van de examenonderdelen die in het kader van het

afsluiting (PTA)	schoolexamen worden afgenomen;
w. Directeur/rector	de schoolleider die binnen de kaders van het managementstatuut verantwoordelijk is voor het onderwijs op de school;
x. Schoolexamen (SE)	het eerste deel van het examen dat moet worden afgesloten voordat kan worden deelgenomen aan het centraal examen en is beschreven in het programma van toetsing en afsluiting; de opgaven hiervan worden vastgesteld, gecorrigeerd en beoordeeld door de betreffende vakgroep;
y. Toetsen	alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het examen;
z. Wettelijk kader:	Wet Voortgezet Onderwijs 2020 (WVO 2020) en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (UB WVO 2020), deze regelingen bevatten de wettelijke voorschriften voor de examens VO.

Artikel 2 Examenreglement (art. 2.60 WVO 2020)

1. Het examen is geregeld in de WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (UB WVO 2020). In deze besluiten zijn de wettelijke regels vastgelegd die gelden voor de wijze waarop het examen wordt afgenomen.
2. De directeur/rector stelt – na instemming van de medezeggenschapsraad – op grond van artikel 2.60 van WVO 2020 en met inachtneming van het kader examenreglement CVO Noord- en West-Fryslân, een schoolspecifieke bijlage vast die is aangepast aan de organisatie en inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. Deze schoolspecifieke bijlage omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen op de betreffende school.
3. Het examen bestaat uit een schoolexamen en – voor zover dit in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 is vastgelegd – een centraal examen.
4. Het examenreglement wordt door de directeur/rector vóór 1 oktober toegezonden aan de Inspectie, beschikbaar gesteld aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn ook aan hun ouders/verzorgers.

Artikel 3 Toelating tot het afleggen van het examen (art. 2.51 WVO 2020)

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling bij de school staan ingeschreven, kunnen - onder voorwaarden - in de gelegenheid worden gesteld aan de school eindexamen af te leggen.

Artikel 4 Afnemen examen (art. 2.51, 2.51a en 260d WVO 2020)

1. De directeur/rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
2. De directeur/rector wijst personeelsleden aan als secretaris van het examen. Deze examensecretaris(sen) regel(t)en in nauw overleg met de schoolleiding alle aangelegenheden die het examen betreffen.
3. De directeur/rector stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep van schoolsoorten.

Artikel 5 Examenprogramma (art. 2.54 WVO 2020)

1. De minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het examen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder examenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

3. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
4. Het inleveren van werk dat behoort bij een praktische opdracht is op of voor de deadline verplicht.
5. Vakken waarvoor geen CE-cijfer wordt vastgesteld moeten uiterlijk tien dagen voor aanvang van het eerste tijdvak zijn afgesloten.

Artikel 6 Indeling eindexamen (art. 2.53 WVO 2020)

1. Het examen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen of uit beide. Deelname aan alle toetsen van het eindexamen is verplicht.
2. Het centraal examen kan bestaan uit een centraal schriftelijk examen, een combinatie van een centraal schriftelijk en een centraal praktisch examen (C(S)PE) en een digitaal centraal examen.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische of gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk.

Artikel 7 Mogelijkheden vakkenkeuze (art. 2.53 WVO 2020)

1. De kandidaten kiezen, rekening houdend met de artikelen 2.53 en 2.54 van de WVO 2020, in welke vakken zij eindexamen willen doen.
2. Een kandidaat kan met toestemming een extra vak of vakken kiezen, binnen het wettelijk kader van de door de school aangeboden profielen en profielinhouden.

Artikel 8 Onregelmatigheden en onvoorziene omstandigheden (art. 2.61 WVO 2020 en art. 3.58 UB WVO 2020)

1. Indien een kandidaat die zich ten aanzien van enig deel van het examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur/rector – gehoord hebbende het advies van de examencommissie – binnen vier werkdagen maatregelen nemen. Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn:
 - Zonder geldige reden afwezig zijn bij een examen
 - Niet tijdig inleveren van een praktische opdracht
 - Gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen
 - Niet-toegestane communicatie
 - Bedrog of fraude (bijv. spieken, plagiaat, gebruik AI zonder verwijzing)
2. Wanneer er sprake is van een vermoeden van een onregelmatigheid als bedoeld in het eerste lid, dient de examencommissie binnen twee werkdagen de kandidaat te horen alvorens advies over een te nemen maatregel uit te brengen aan de directeur/rector.
3. De maatregelen, bedoeld in eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer één voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur/rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. Een hernieuwd examen, als bedoeld in het derde lid onder d, wordt door de desbetreffende kandidaten opnieuw afgelegd in het tweede tijdvak. Deze kandidaten behouden het recht op herkansing in het tweede tijdvak in een ander vak. Voor de digitale examens bij vmbo basis en vmbo kader geldt echter dat deze op een door de school gepland moment worden afgenomen.

5. Het besluit waarbij een in het derde lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de kandidaat.
6. Indien zich problemen voordoen bij de afname van het centraal examen dient de directeur/rector dit te melden bij de Inspectie.
7. Indien - op basis van de melding als bedoeld in het zesde lid - de Inspectie van oordeel is, dat het centraal examen niet op regelmatige wijze heeft plaatsgevonden, dan kan de Inspectie besluiten dat het examen geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
8. De Inspectie verklaart het examen – als bedoeld in het zevende lid - geheel of gedeeltelijk ongeldig. Indien het examen geheel ongeldig wordt verklaard, dat kan dit door de desbetreffende kandidaten worden overgemaakt in het tweede tijdvak. Voor de digitale examens bij vmbo basis en vmbo kader geldt echter dat deze op een door de school gepland moment worden afgenomen. Zij behouden dan het recht op herkansing in een ander vak. Indien het examen gedeeltelijk ongeldig wordt verklaard, kan de kandidaat het examen overdoen in het tweede tijdvak dan wel – indien het cijfer voor het centraal examen van dat vak al beschikbaar is – besluiten akkoord te gaan met 0-scorepunten voor de desbetreffende opgaven
9. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister wat er moet gebeuren.

Artikel 9 Procedure voor het indienen beroep (art. 2.63 en 2.64 WVO 2020 en 3.59 UB WVO 2020)

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur/rector, als bedoeld in artikel 8, vierde lid, in beroep gaan bij een door het College van Bestuur ingestelde commissie van beroep.
2. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.
3. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
4. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het derde lid van artikel 8.
5. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de wettelijk vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur/rector en aan de Inspectie.
6. De beslissing van de commissie van beroep is bindend voor alle partijen.
7. De procedure voor de behandeling van klachten met betrekking tot het eindexamen staat beschreven in het reglement commissie van beroep voor het examen van de Fricolore Onderwijsgroep, alwaar de scholen van CVO Noord- en West-Fryslân bij aangesloten zijn. Het reglement van de commissie van beroep is gepubliceerd op de schoolwiki.
8. Het adres voor de commissie van beroep is:

Commissie van beroep
T.a.v. mevrouw mr. M.A. van Zadelhoff
Stationsplein 1
9401 LB ASSEN

Mailadres: m.vanzadelhoff@preadyz.nl

2 Examencommissie

Artikel 10 Samenstelling examencommissie (art. 2.60d WVO 2020)

1. De directeur/rector draagt er zorg voor dat de samenstelling van de examencommissie zodanig is dat een onafhankelijk en deskundig functioneren voldoende is gewaarborgd.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.

3. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
4. Een van de leden wordt benoemd als voorzitter van de examencommissie.
5. De directeur/rector, leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, leerlingen of diens wettelijke vertegenwoordigers maken geen deel uit van de examencommissie.

Artikel 11 Taken en bevoegdheden examencommissie (art. 2.60e WVO 2020)

1. De examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. het opstellen van een voorstel voor het examenreglement;
 - c. het opstellen van een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting;
 - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van de schoolexamens.
2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
4. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag via de directeur/rector aan het bevoegd gezag.

3 Centraal examen

Artikel 12 Tijdvakken en examendata (art. 2.56 WVO 2020)

1. Met uitzondering van de digitale examens bij vmbo basis en kader kent het centraal examen een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het centraal examen in het eerste en tweede tijdvak wordt in principe afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het tweede tijdvak is bedoeld voor kandidaten die door overmacht tijdens het eerste tijdvak verhinderd waren om examen(s) af te leggen. Tevens biedt dit tijdvak de mogelijkheid tot het afleggen van een herkansing van het centraal examen voor een vak.
4. Het centraal examen in het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College van Toetsen en Examens en is bedoeld voor kandidaten die in de beide eerste tijdvakken verhinderd waren om een examen af te leggen. Het centraal examen van dit tijdvak wordt niet op de eigen school afgenomen.
5. In afwijking van het eerste en tweede lid kan het centraal schriftelijk en praktisch eindexamen (CSPE) ook in het voorlaatste leerjaar worden afgenomen en kent het geen eerste en tweede tijdvak, maar een door het College van Toetsen en Examens aangewezen periode.
6. De directeur/rector stelt de kandidaten tijdig – in ieder geval ten minsten twee weken voor de aanvang van de examens – op de hoogte van de data en tijdstippen waarop het centraal examen zal plaatsvinden.

Artikel 13 Centraal examen in eerder leerjaar (art. 3.56 UB WVO 2020)

1. In afwijking van artikel 12, tweede lid, kan de directeur/rector, gehoord hebbende de Inspectie, een kandidaat uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het examen.
2. Bij toepassing van het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

3. Indien een kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 14 Verhinderende deelname centraal examen (art. 3.29 en 3.30 UB WVO 2020)

1. Wanneer een kandidaat vanwege een geldige reden, dit ter beoordeling aan de directeur/rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt hij de mogelijkheid om in het tweede tijdvak het centraal examen alsnog te voltooien. Dit voor maximaal twee toetsen per dag. Voor de digitale examens bij vmbo basis en vmbo kader geldt echter dat deze op een door de school gepland moment worden afgenomen.
2. De kandidaat die verhinderd is deel te nemen aan een toets – als bedoeld in het eerste lid – wordt door de ouders dan wel door de kandidaat zelf - indien deze 18 jaar of ouder is - voor 8.30 uur als verhinderd gemeld op de wijze die de school vooraf heeft vastgesteld.
3. De directeur/rector kan na de in het tweede lid genoemde melding van de ouders/verzorgers van de kandidaat dan wel de kandidaat zelf - indien deze 18 jaar of ouder is - een door hen/hem ondertekende verklaring met toelichting van de reden van verhindering vragen.
4. In afwijking van eerste lid geldt voor het centraal schriftelijk en praktisch eindexamen (CSPE) en de digitale centrale examens dat de kandidaat op een door het bevoegd gezag bepaald tijdstip de mogelijkheid tot het voltooien van deze examens krijgt.
5. Wanneer een kandidaat in het tweede tijdvak ook verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak of examenperiode voor het CSPE en digitale centrale examens niet kan afronden, krijgt hij de mogelijkheid om in het derde tijdvak ten overstaan van het College van Toetsing en Examens zijn eindexamen te voltooien.
6. Afwezigheid bij het examen zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels uit artikel 8 van dit reglement gelden.
7. Wanneer een kandidaat tijdens een centraal examen ziek wordt, wordt het Protocol ziek worden tijdens een papieren examen/ Protocol ziek worden bij een digitaal examen / Protocol ziek worden bij cspe uit het document 'Protocollen Centrale Examens voorgezet onderwijs' van de VO-raad gevolgd.

Artikel 15 Regels bij het centraal examen (art. 3.20 UB WVO 2020)

1. Voor aanvang van het centraal examen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gesteld van regels en procedures tijdens het centraal examen.
2. In beginsel is deelname aan het centraal examen pas mogelijk, als zowel de becijferde als niet-becijferde onderdelen van de betreffende vakken van het schoolexamen zijn afgerond voor aanvang van het eerste tijdvak.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen over de opgaven gedaan. Mededelingen van het College van Toetsen en Examens zijn hier een uitzondering op.
4. De directeur/rector is er verantwoordelijk voor dat er voldoende toezicht is bij het centraal examen.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd blijft gelijk aan de oorspronkelijke eindtijd. Voor de digitale examens bij vmbo basis en vmbo kader geldt dit laatste niet.
6. Een kandidaat mag niet zonder toestemming van degenen die toezicht houden, de examenruimte verlaten.
7. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf een half uur na de opening van het centraal examen.
8. Gedurende het laatste kwartier van het centraal examen verlaat niemand de examenruimte, om onnodige ordeverstoring te voorkomen. Voor de digitale examens bij vmbo basis en vmbo kader geldt dit niet.

9. Een overzicht van toegestane hulpmiddelen waarvan het gebruik door het College van Toetsen en Examens is toegestaan, zal tijdig aan de kandidaten worden uitgereikt. Het meenemen van andere dan de toegestane hulpmiddelen is verboden. Toegestane hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen gecontroleerd. Zie voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, bijlage A.
10. Tassen, jassen, telefoons, smartwatches e.d. moeten buiten de examenruimte blijven.
11. Het centraal examen wordt binnen de leerwegen bb/kb digitaal (flexibel) afgenomen. Het centraal examen wordt binnen de leerwegen gt, havo en vwo gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
12. Het centraal examen mag niet met potlood worden gemaakt en er mogen geen correctiemiddelen worden gebruikt.
13. Alle aan de kandidaten voorgelegde examenopgaven en (klad)papieren voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van het centraal examen.
14. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de zaal heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten tot de examenruimte, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
15. Gemaakt werk dat de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de examiner(s) worden ingenomen.
16. Deelname aan het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

Artikel 16 Bewaren examenwerk (art. 3.31 UB WVO 2020)

1. Het werk van het centraal examen wordt ten minste zes maanden na uitslagbepaling bewaard.
2. Na de termijn, genoemd in het eerste lid, wordt het examenwerk vernietigd conform het bewaar- en vernietigingsbeleid van CVO Noord- en West-Fryslân

Artikel 17 Inzage examenwerk en herziening (art.3.31 en 3.25 UB WVO 2020)

1. De kandidaat heeft recht op inzage van zijn centraal examenwerk. Hij dient hiertoe een verzoek in bij de examensecretaris.
2. De directeur geeft toestemming voor de inzage in het centraal examenwerk en draagt zorg dat dit onder toezicht zal plaatsvinden.
3. Het is de kandidaat niet toegestaan:
 - a. aantekeningen op het werk maken;
 - b. (delen van) het werk uit de ruimte mee te nemen;
 - c. anderen dan de aanwezigen te betrekken bij de inzage.
4. Wanneer de kandidaat reden ziet voor een hogere beoordeling van één of meer vragen, mag hij aantekeningen maken op een separaat blad.
5. De kandidaat dient een eventueel verzoek tot herziening van de correctie en de gegeven score(s) schriftelijk in bij de examensecretaris en overhandigt de gemaakte aantekeningen.
6. De examensecretaris stelt de aantekeningen van de kandidaat ter beschikking aan de examiner.
7. De examiner heeft twee mogelijkheden:
 - a. deze blijft bij de toegekende scores. De kandidaat kan dan alleen nog naar de rechter;
 - b. deze neemt de door de kandidaat voorgestelde wijziging over.
8. Indien de examiner de wijziging overneemt, neemt de voorzitter van de examencommissie of examensecretaris contact op met de school van de tweede corrector en legt de zaak daarvoor.
9. De tweede corrector kan besluiten wel of niet mee te werken aan de herziening van de correctie.
10. Wanneer de examiner en tweede corrector er onderling niet uitkomen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de tweede corrector, die hierover in overleg treedt met het bevoegd gezag van de examiner.

11. Indien het geschil onderling niet kan worden beslecht, wordt hier melding van gemaakt bij de Inspectie. De Inspectie kan een onafhankelijk corrector aanwijzen, wiens oordeel in de plaats komt van de eerdere beoordelingen.

4 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 18 Bepaling eindcijfer eindexamen (art. 3.32 UB WVO 2020)

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Voor vakken met alleen een schoolexamen worden de cijfers afgerond op basis van het eerste cijfer achter de komma.
3. Voor vakken met zowel een schoolexamen als een centraal examen wordt het schoolexamen afgerond op basis van het tweede cijfer achter de komma.
4. De directeur/rector bepaalt het eindcijfer voor een vak dat wordt afgesloten met een centraal examen op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen, zoals vastgesteld op basis van het derde lid, en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Artikel 19 Vaststelling uitslag (art. 3.33 UB WVO 2020)

1. De directeur/rector en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van de artikelen 20 en 21 van dit examenreglement.
2. Indien dat nodig en mogelijk is om de kandidaat te laten slagen, betrekken zij van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen echter een eindexamen te vormen als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO.

Artikel 20 Uitslag vmbo (art. 3.35 UB WVO 2020)

1. De kandidaat die eindexamen van een leerweg in vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen genoemd in het derde of vierde lid lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgerichte keuzevak behorende tot het eindexamen van de

gemengde leerweg niet betrokken, tenzij deze vakken samen een volledig beroepsgericht programma vormen.

3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en in de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het beroepsgerichte profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer), met dien verstande dat dat het eindcijfer van het beroepsgerichte profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft;
 - b. hij voor het beroepsgerichte profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 2.26 van de Wet voorgezet onderwijs 2020, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21 Uitslag havo en vwo (art. 3.34 UB WVO 2020)

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak/de andere vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - iv. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, die gezamenlijk het combinatiecijfer vormen, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en.
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer), voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Hieraan kan door het bevoegd gezag nog toegevoegd worden: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.

Artikel 22 Bekendmaking uitslag (art. 3.34 en 3.35 UB WVO 2020)

Zodra de uitslag volgens de artikelen 20 en 21 is vastgesteld, maakt de directeur/rector deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van wat in artikel 23 staat vermeld. De in de eerste zin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag als artikel 23, eerste lid, van dit examenreglement niet wordt toegepast.

Artikel 23 Herkansing centraal examen (art. 3.38 UB WVO 2020)

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 14, derde lid van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen en aan het centraal praktisch examen (CSPE). De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. Het recht om het CSPE te herkansen bestaat pas, zodra de uitslag als bedoeld in artikel 22 is bekendgemaakt.
2. De kandidaat meldt bij de directeur/rector schriftelijk dat hij gebruik wil maken van de recht op herkansing zoals beschreven in het eerste lid. Dit dient gedaan te worden vóór een door de directeur/rector te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld volgens de uitslagregels, als bedoeld in artikel 20 en 21, en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.

Artikel 24 Diploma en cijferlijst (art. 2.58 WVO 2020 en art. 3.40 UB WVO 2020)

1. De directeur/rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - c. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo,
 - e. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze onderdeel is van het eindexamen en is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer(combinationcijfer) bepaald op grond van artikel 20, derde of vierde lid, of artikel 21, tweede lid;
 - h. de uitslag van het eindexamen;
 - i. het cijfer van het schoolexamen rekenen (voor leerlingen van vmbo en havo die geen wiskunde in hun vakkenpakket hebben) staat op een bijlage bij de cijferlijst.
2. De directeur/rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur/rector en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 25 Certificaat en cijferlijst (art. 2.58 WVO 2020)

De directeur/rector reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met “goed” of “voldoende”.

Artikel 26 Cum laude regeling (art. 3.47 en 3.48 UB WVO 2020)

1. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i. de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het eindcijfer berekend op grond van artikel 20 derde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 20.
2. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 20, vierde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 20.
3. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 20.
4. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen havo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 21, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 21.
5. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vwo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 21, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond artikel 21.

Paragraaf 5 Overige bepalingen

Artikel 27 Afwijking wijze van examinering (art. 3.54 en 3.55 UB WVO 2020)

1. De directeur/rector kan toestaan dat een kandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur/rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, onder voorwaarde dat aan de overige bepalingen van het WVO 2020 wordt voldaan. De directeur/rector doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De directeur/rector kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens WVO 2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 28 Spreiding voltooiing examen (art. 3.56 UB WVO 2020)

1. Wanneer een kandidaat door langdurige ziekte of een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest om het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, kan de directeur/rector, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De directeur/rector geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur/rector afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 23 is van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen. Het in dat artikel bedoelde recht ontstaat in het eerste schooljaar nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur/rector en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikelen 20 en 21.

Artikel 29 Examen op een hoger niveau en terugvaloptie (art. 3.37 UB WVO 2020)

1. De directeur/rector kan kandidaten de mogelijkheid bieden om één of meer vakken op een hoger niveau te volgen en af te sluiten in plaats van het niveau van de eigen leerweg of schoolsoort. Kandidaten doen éénmaal centraal examen voor het betreffende vak. Dat wil zeggen dat ze één vak niet gelijktijdig op twee niveaus af kunnen sluiten.

2. Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd, is bepaald op het moment dat de school het schoolexamencijfer verstrekt aan DUO. Voor het bepalen van het eindcijfer gelden alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau.
3. Het diploma wordt bepaald door de vakken van het laagste niveau. Vakken die op een hoger niveau zijn afgesloten worden vermeld op de cijferlijst.
4. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de leerweg of schoolsoort van inschrijving, stelt de directeur/rector de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die leerweg of schoolsoort. Deze mogelijkheid wordt niet gezien als een herkansing.

Paragraaf 6 Schoolexamen

Artikel 30 Programma van toetsing en afsluiting (art. 2.60a WVO 2020)

1. De directeur/rector stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma voor toetsing en afsluiting (PTA) vast, dat in elke geval betrekking heeft op het huidige schooljaar.
2. In het PTA staat in ieder geval aangegeven:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
 - b. welke door de school vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. de regels en wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. De directeur/rector draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het PTA duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma dat behoort tot het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. examenstof die is gekozen door de school.

Artikel 31 Vaststelling en wijziging Programma van toetsing en afsluiting (art. 2.60b en 2.60c WVO 2020)

1. De directeur/rector wijkt bij de vaststelling van het PTA slechts af van het voorstel van de examencommissie, nadat de directeur/rector:
 - a. overleg heeft gevoerd met de examencommissie, en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. De directeur/rector stuurt de schriftelijke motivering zo spoedig mogelijk naar de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. De directeur/rector behoeft de instemming van de medezeggenschapsraad alvorens het PTA vastgesteld kan worden.
4. Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de directeur/rector voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en via de schoolwiki aan de kandidaten beschikbaar gesteld.
5. De directeur/rector kan het PTA na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzondere onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het PTA, of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid van het PTA.
6. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het vorige lid.
7. De directeur/rector wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het PTA slechts af van het advies van de examencommissie, nadat de directeur/rector:

- a. overleg heeft gevoerd met de examencommissie, en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd
8. Het derde en vierde lid van dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een wijziging.

Artikel 32 Inrichting schoolexamen (art. 2.51 en 2.60 WVO 2020 en art. 3.11 UB WVO 2020)

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier.
2. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht volgens hetgeen wat per vak in het PTA is aangegeven.
3. Het schoolexamen begint voor het vmbo in leerjaar 3 voor het havo in leerjaar 4 en voor het vwo in leerjaar 4 en wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De directeur/rector kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het schoolexamen kan bestaan uit een: schriftelijke toets met open en/of gesloten vragen, mondelinge toets met open en/of gesloten vragen, project(en), praktische opdracht, (profiel)werkstuk, presentatie, handelingsdelen, toets van bekwaamheid, verslag, portfolio, stage en LOB.

Artikel 33 Regels bij het schoolexamen en verhindering (art. 3.20, 3.29 en 3.30 UB WVO 2020)

1. Ten minste vijf schooldagen voor de aanvang van de toetsen ontvangen de kandidaten mededeling van:
 - a. de plaats waar de toetsen worden afgenomen;
 - b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen;
2. Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing op de schoolexamens met dien verstande dat het College van Toetsing en Examens (CvTE) vervangen dient te worden door examinator.
3. Wanneer een kandidaat vanwege een geldige reden, dit ter beoordeling aan de directeur/rector, is verhinderd bij één of meer toetsen aanwezig te zijn, krijgt hij de mogelijkheid tot inhalen
4. De kandidaat die verhinderd is deel te nemen aan een toets – als bedoeld in het vierde lid – wordt door de ouders/verzorgers dan wel door de kandidaat zelf - indien deze 18 jaar of ouder is - voor 8.30 uur als verhinderd gemeld op de wijze die de school vooraf heeft vastgesteld.
5. De directeur/rector kan na de in het vierde lid genoemde melding van de ouders/verzorgers van de kandidaat dan wel de kandidaat zelf - indien deze 18 jaar of ouder is - een door hen/hem ondertekende verklaring met toelichting van de reden van verhindering vragen.
6. Afwezigheid bij het schoolexamen zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels uit artikel 8 van dit reglement gelden.
7. Het niet tijdig maken dan wel zonder geldige reden niet tijdig inleveren van onderdelen van het schoolexamen is een onregelmatigheid, waarbij de regels uit artikel 8 van dit reglement gelden.
8. Wanneer een kandidaat tijdens een toets van het schoolexamen ziek wordt, dan blijft de toets geldig, totdat de directeur/rector anders heeft besloten.

Artikel 34 Beoordeling schoolexamen en mededeling beoordeling (art. 2.55a WVO 2020 en art. 3.13, 3.14 en 3.15 UB WVO 2020)

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 18 worden voor vakken van het schoolexamen waarin tevens centraal examen wordt afgelegd de cijfers, als bedoeld in het eerste lid, afgerond op één decimaal.

3. In afwijking van het eerste lid, worden het vak lichamelijke opvoeding en de kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met «voldoende» of «goed».
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed».
5. Voor de start van het centraal examen maakt de directeur/rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

Artikel 35 Inzage schoolexamen en herziening

1. Ieder schoolexamen wordt – nadat de uitslag bekend is – door de vakdocent met de betreffende kandidaten besproken.
2. Een kandidaat die het niet eens is met de beoordeling van het schoolexamen kan binnen vijf dagen nadat de uitslag bekend is een beargumenteerd verzoek tot herziening indienen bij de examencommissie. Dit verzoek dient medeondertekend te worden door de ouders/verzorgers tenzij de kandidaat 18 jaar of ouder is.
3. De examencommissie stelt een onderzoek in, in afstemming met de betreffende teamleider. Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen treedt een collega vakdocent van de school dan wel van een andere school van CVO Noord- en West-Fryslân op als adviseur van de examencommissie.
4. De voorzitter van de examencommissie neemt, in samenspraak met de betreffende teamleider en de directeur/rector, een definitief besluit over de beoordeling. Tegen dit besluit is geen bezwaar meer mogelijk. De kandidaat kan dan alleen nog naar de rechter.

Artikel 36 Herkansing (art. 2.60 WVO en 3.16 UB 2020)

1. De kandidaat die aan de herkansing voor enig schoolexamen wenst deel te nemen, dient daartoe op een vooraf beschreven wijze een verzoek in.
2. De herkansing heeft dezelfde vorm en lengte en omvat dezelfde leerstof als de toets waarvoor de herkansing is aangevraagd.
3. De herkansing vindt plaats op een door de directeur/rector vast te stellen datum en tijdstip.
4. Wanneer de kandidaat om enige reden verhinderd is deel te nemen aan de herkansing wordt het oorspronkelijke resultaat definitief, tenzij de directeur/rector op grond van artikel 39 tot een ander besluit komt.
5. Van de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor de oorspronkelijke toets en de herkansing, wordt de hoogste beoordeling vastgesteld als definitief resultaat.
6. Elk schooljaar van de totale examenperiode (vmbo-leerjaar 3 en 4, havo leerjaar 4 en 5 en vwo-leerjaar 4, 5 en 6) kent toetsperiodes. In de schoolspecifieke bijlage wordt per onderwijssoort weergegeven uit welke (toets)periodes de schooljaren van de totale examenperiode bestaan.
7. De mogelijkheden voor herkansingen kunnen per onderwijssoort verschillen. In de schoolspecifieke bijlage bij het examenreglement wordt aangegeven op welke wijze de herkansingsregeling per schooljaar is vastgesteld, met instemming van de MR van de betreffende school. In de PTA's wordt weergegeven of een toets of ander onderdeel al dan niet herkansbaar is.
8. Leerlingen van het vmbo kunnen voor het vak maatschappijleer (schoolexamen) in alle gevallen gebruik maken van een herexamen. Dit herexamen omvat alle onderdelen van het schoolexamen.

Artikel 37 Ontheffing /vrijstelling (art. 2.33 WVO 2020 en 2.14 UB WVO 2020)

1. De directeur/rector van een school kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het volgen van het vak lichamelijke opvoeding zoals beschreven in artikel 2.33 WVO 2020.

2. De kandidaat die aanspraak wil maken op ontheffing dient hiertoe een verzoek in bij de examensecretaris. De directeur/rector geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
3. De directeur/rector van een school kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het volgen van een tweede vreemde taal in het vwo-profiel zoals beschreven in artikel 2.9 van UB WVO 2020.
4. De kandidaat die aanspraak wil maken op ontheffing als bedoeld in het derde lid dient hiertoe een verzoek in bij de examensecretaris. De directeur/rector geeft bij het verlenen van de ontheffing tevens aan welk vak van ten minste 440 uren uit het onderwijsaanbod – ter keuze aan de kandidaat – in de plaats komt voor de tweede moderne vreemde taal.
5. De directeur/rector van een school kan een kandidaat vrijstelling geven voor één of meerdere vakken zoals beschreven in artikel 3.8 van UB WVO 2020 omdat deze kandidaat beschikt over voldoende kennis en vaardigheden op basis van een eerder behaald diploma in het voortgezet onderwijs.
6. De kandidaat die in aanmerking wil komen voor vrijstelling dient hiertoe een verzoek in bij de examensecretaris.

Artikel 38 Maatwerk

1. In geval van maatwerk, ieder geval waarbij wordt afgeweken van het vastgestelde PTA, wordt er een maatwerk-PTA opgesteld door de vakdocent in samenwerking met de examensecretaris. Van maatwerk is sprake indien een kandidaat wil versnellen, een vak op een hoger niveau wil afsluiten, er een medische grondslag is of bij instroom vanaf een andere school en instroom vanuit een ander niveau.
2. De directeur/rector dient het maatwerk-PTA goed te keuren.

Paragraaf 7 Slotbepalingen

Artikel 39 Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur/rector.

Artikel 40 Vaststelling en inwerkingtreding

1. Het bevoegd gezag stelt – op voorstel van de CVO-brede examencommissie – dit CVO-brede examenreglement vast.
2. Alvorens tot vaststelling wordt het CVO-brede examenreglement ter instemming voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.
3. Dit examenreglement treedt in werking per 1 augustus 2025.

BIJLAGEN

Bijlage A: Toegestane hulpmiddelen school- of centraal examen en passend examineren

Voor het uitvoeren van de examenopdrachten in het examenlokaal mogen alleen die zaken het examenlokaal worden ingebracht, die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur, mobiele telefoons en andere apparatuur die in verbinding staan met de buitenwereld, zoals smartwatches en noise cancelling headsets, behoren daar niet toe.

1. Toegestane hulpmiddelen schoolexamen

Alleen toegestane hulpmiddelen die staan vermeld in het PTA mogen het examenlokaal worden ingebracht.

Het gebruik van alle vormen van Artificial intelligence (AI) bij toetsen van het schoolexamen en het profielwerkstuk zijn niet toegestaan, tenzij hierover in het desbetreffende PTA expliciet iets anders is afgesproken.

2. Toegestane hulpmiddelen centraal examen

In onderstaande regelingen zijn de toegestane hulpmiddelen beschreven bij de centraal examens:

<https://www.examenblad.nl/2025/vmbo-bb/documenten/toegestane-hulpmiddelen-vmbo>

<https://www.examenblad.nl/2025/havo/documenten/toegestane-hulpmiddelen-havo-vwo>

3. Passend examineren

In onderstaande handreiking passend examineren bevat de mogelijkheden bij centrale examens voor kandidaten met een ondersteuningsbehoefte:

<https://www.examenblad.nl/media/1110>

Bijlage B: specifieke bijlage waarin is opgenomen

1. Planning waarop de centrale examens (CSE en CSPE) worden afgenomen
2. Afronding schoolexamen en uitreiking overzicht behaalde resultaten – Tijdpad en acties
3. Eisen profielwerkstuk
4. Samenstelling combinatiecijfer havo/vwo
5. Herkansingsregels
6. Praktische regels het examen betreffend.

Deze schoolspecifieke bijlage is vastgesteld met instemming van de MR van de school

Schoolspecifieke bijlage examenreglement

Examenreglement 2025–2026

CVO Noord- en West-Fryslân – schoolspecifieke uitwerking Comenius Ulbe van Houten

Inleiding

Dit examenreglement is gebaseerd op het CVO-brede examenreglement 2025–2026 en is aangevuld met de schoolspecifieke bijlage van Comenius Ulbe van Houten. Het document vormt één integraal beleidsdocument en beschrijft zowel de algemene wettelijke kaders als de specifieke aanvullingen en regelingen die gelden binnen onze school.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 – Begripsbepalingen

De begripsbepalingen zijn gelijk aan die in het CVO-brede examenreglement, tenzij in dit document aanvullend of afwijkend is aangegeven.

Artikel 2 – Examenreglement

Het examen is geregeld in de WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De directeur stelt, na instemming van de MR, een schoolspecifieke bijlage vast. Deze bijlage bevat de procedurele en organisatorische regelingen voor de uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen.

Artikel 8 – Onregelmatigheden

In aanvulling op het CVO-brede examenreglement gelden de volgende schoolspecifieke afspraken:

- Termijnen worden aangepast: binnen 14 dagen.
- Bij sancties wordt gewerkt met een opbouwend sanctiebeleid. Bij een eerste onregelmatigheid schrijft de leerling een brief aan de examensecretaris, ondertekend door ouders, met het verzoek om het betreffende SE-onderdeel opnieuw te mogen maken.
Bij herhaalde onregelmatigheden neemt de directeur, gehoord de examencommissie, een passende beslissing.
- Bij ongeldig verklaren (8.3c) neemt de directeur, gehoord de examencommissie, een passende beslissing.

Artikel 14 – Verhinderingsdeelname centraal examen

Aanvulling:

- Leerlingen dienen bij verhindering vóór 8.30 uur telefonisch bij de school te zijn afgemeld.
- Bij ziekteafmelding voor een CE, CSPE of CSE is een doktersverklaring verplicht.
- Bij andere redenen voor afwezigheid neemt de directeur, op advies van de examencommissie, een passende beslissing.

Artikel 15 – Regels bij het centraal examen

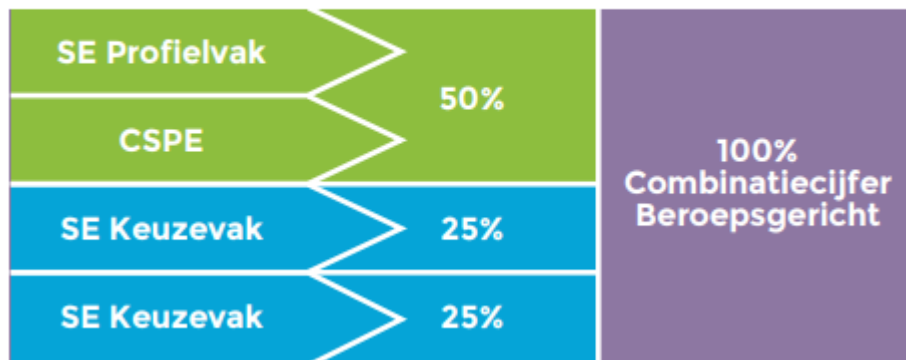
Aanvulling:

- Al het materiaal bij digitale examens, CSPE's en CPE's blijft in de examenzaal en mag niet worden meegenomen of later opgehaald.

Artikel 20 – Uitslag vmbo

Ter verduidelijking van Artikel 20.4 GL:

De opbouw van het combinatiecijfer beroepsgericht programma in schema:

Artikel 24 – Diploma en cijferlijst

Aanvulling:

- Binnen Comenius Ulbe van Houten geldt dat de maatschappelijke stage van 30 uur geen onderdeel uitmaakt van het examen en dus niet wordt vermeld op de cijferlijst. De maatschappelijke stage wordt uitsluitend meegenomen in de overgangsnormen.

Artikel 33 – Regels bij het schoolexamen

De regels voor SE zijn gelijk aan die van het CE (art. 15) met uitzondering van:

- 15.10: Tassen worden voorin het lokaal geplaatst. Telefoons e.d. zijn uitgeschakeld en opgeborgen in de kluis of tas bij binnenkomst.
- 15.12: Ook het gebruik van uitwisbare pen is niet toegestaan.

Artikel 36 – Herkansing

Aanvulling:

- De leerling dient bij de examinerator een verzoek tot herkansing in, middels een standaardformulier met naam en handtekening.
- De examinerator maakt in overleg met de leerling afspraken over datum en tijdstip, conform het PTA.
- De herkansingsregeling Comenius Ulbe van Houten staat vermeld in het PTA.
- Bij ongeoorloofde afwezigheid bij de herkansing blijft het oude resultaat staan.

Hartman Sannesstraat 5
9076 EB St. Annaparochie
Postbus 64, 9076 ZP St. Annaparochie

 (0518) 40 14 47
 info@csgulbevanhouten.nl
 comenius-ulbevanhouten.nl